

Кобилянський // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2010. - Вип. 10. - С. 119-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Trpsek_2010_10_21.pdf.

5. Когутич І. Тенденції пристосування криміналістичних знань у здійсненні судочинства / І. Когутич // Вісник Львівського університету. Сер. : Юридична. - 2013. - Вип. 57. - С. 336-341. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vlnu_yu_2013_57_44.pdf.

Іващенко Юлія Костянтинівна
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування ДДУВС

Науковий керівник –
старший викладач кафедри
криміналістики, судової медицини
та психіатрії **Бідняк Г.С.**

ЗНАЧЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

В своїй діяльності працівники національної поліції мають встановлювати об'єктивну картину події злочину, робити неочевидне придатним для сприйняття й дослідження, та врешті рещт надавати відповідну правову оцінку. Як зазначають М.Я. Сегай та Р.С. Белкін то «індивідуалізація вини та відповідальності неможлива без встановлення конкретних обставин злочину, осіб, які приймали безпосередню участь у його скоєнні, потерпілих та визначених предметів – знарядь, які використовувалися для досягнення певного злочинного наміру й інших речей [1, 3].тому криміналістична ідентифікація виконує важливе завдання в криміналістиці й становить важливе значення в практичній діяльності для розслідування злочинів.

Розкриття й розслідування кримінальних правопорушень завжди в якійсь мірі пов'язане з ідентифікацією. Проте незважаючи на те, що ідентифікація широко застосовується в практичній діяльності, варто зауважити, що учені-криміналісти не дійшли до остаточного визначення поняття, змісту та значення ідентифікації в криміналістиці.

Основоположником в розвитку наукової теорії криміналістичної ідентифікації був видатний криміналіст С.М. Потапов, котрий ідентифікацію розглядав, як метод та спеціальну методологію криміналістики. Він зазначав, що ідентифікувати можна будь-які матеріальні предмети, явища, ділянки місцевості, людську особистість у цілому ті певні ознаки, які їй притаманні [2].

Проте в розвиток криміналістичної ідентифікації було внесено багато наукових надбань С.П. Мітрічева, А.І. Вінберга, В.П. Колмакова, В.Я. Колдіна та багатьох інших вчених-криміналістів.

Необхідно також звернути увагу на вагомий внесок у теорію криміналістичної ідентифікації такого вченого - криміналіста, як В.П. Колмаков, котрий

розглядав проблеми ідентифікації з теоретичної точки зору.

Знання про криміналістичну ідентифікацію мають теоретичне значення для криміналістики й для судових доказів. Своє ж практичне відображення вона знаходить в її застосуванні під час досудового розслідування та судового розгляду.

Наявність не менше двох об'єктів є необхідною умовою криміналістичної ідентифікації, котра притаманна їй як процесу пов'язаного з порівнянням. Такі об'єкти поділяють на – ідентифікуємі (це ті об'єкти які підлягають ототожненню) та ідентифікуючі (об'єкти за допомогою яких здійснюється ототожнення). Криміналістична ідентифікація надає можливість ототожнити об'єкт «самому собі», адже рівними, подібними чи схожими може бути одночасно декілька таких об'єктів, а тотожним об'єкт може бути лише «сам собі» [3, 15]. Проте в практичній діяльності досить часто виникають складнощі щодо визначення об'єктів ідентифікації, так як розслідування події злочину має ретроспективний характер. Тому на практиці в якості ідентифікуємого об'єкту, зазвичай, є не сам об'єкт, а його відображення (слід). Тобто встановлюється факт того, що до вчиненні кримінального правопорушення був причетний той об'єкт, який досліджується.

Тому можна дійти висновку, що ідентифікуємі – це об'єкти, тотожність яких можна встановити лише за властивостями, котрі відобразилися в минулому на інших.

А ідентифікуючими виступають об'єкти, які допомагають ототожнити шукані об'єкти.

Фактичні дані, котрі встановлюються криміналістичною ідентифікацією використовуються в оперативно-розшуковій діяльності, досудовому розслідуванні стосуються всіх ознак притаманних певному складу злочину. Проте ці факти можуть виступати як прямим доказом, так і побічним. Віднесення таких фактів до прямих чи побічних доказів безпосередньо заледить від окремого складу злочину [4, 96]. Хоча практика свідчить про те, що переважно такі факти є непрямим доказом, так як зібраних даних не вистачає для остаточного висновку ідентифікованого предмета.

В.П. Колмаков відзначає, що висновок про відсутність тотожності необхідно оцінювати в сукупності з іншими доказами, адже нерідко при вчиненні злочину групою осіб можна ідентифікувати одну або декілька осіб, а інші викриваються в ході досудового розслідування.

Т.Ф. Шаркова зазначає, що слідчий за допомогою методів слідчого огляду зробити такі види до експертного ідентифікаційного дослідження: визначення цілого вроздріб, почеркознавчі дослідження з виключення деяких осіб із числа передбачуваних виконавців, трасо логічні дослідження з дорожньо-транспортних подій для вирішення питання, якими частинами ввійшли з зіткнення транспортні засоби [5, 87-91].

Підводячи підсумки, необхідно зазначити, що криміналістична ідентифікація виконує одне з важливих завдань які постають перед криміналісти-

кою – розслідування злочинів. А з плином часу й швидким розвитком науково-технічного прогресу виникає необхідність дослідження нових об'єктів, які становлять важливе значення при розслідуванні злочинів. Для більш швидкого виконання завдань, які покладаються на слідчого він зобов'язаний самостійно здійснювати ідентифікаційні дії на місці вчинення злочину з метою фіксації й збереження слідів й відтворення цілісної картини вчинення злочину. Тому коло ідентифікаційних дій слідчого має бути розширено, що повинно бути закріплено на законодавчому рівні.

1. Белкин Р.С. Равен самому себе / Р.С. Белкин, М. Я. Сегай - К.: Лы- беды, 1991.-144 с.
2. Потапов С. М. Введение в криминалистику. — М., 1946, Винберг А. Н., Эйсмэн А. А. Криминалистическая идентификация в теории судебных доказательств // Советское государство и право. — 1966. — № 2
3. Котюк І. І. Теоретичні аспекти криміналістичної ідентифікації ; монограф. / І.І. Котюк - К .: Київський університет, 2004. - 208 с. 3. Колдин В. Я., Судебная идентификация / А. В. Колдин. - М .:ЛексЭст, 2002. - 528 с.
4. Маньковский Г. М. Классификация доказательств // Теория доказательств в советском уголовном процессе. — М., 1973.
5. Шаркова Т. Ф. О самостоятельных исследованиях вещественных доказательств / Криминалистика и судебная экспертиза. — К., 1987. — Вып. 6.

Кравченко Вероніка Олександрівна
курсант факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування ДДУВС

Науковий керівник –
старший викладач кафедри
криміналістики, судової медицини
та психіатрії **Бідняк Г.С.**

ФОРМУВАННЯ ПІДПИСІВ: ТАКТИКА ТА ПОРЯДОК ЇХ ДОСЛІДЖЕННЯ

На даний час кількість документів, що приймають участь у документообігу, зростає швидкими темпами. Кожен правочин, вчинений фізичною або юридичною особою, повинен бути зафіксований на матеріальному носії – документі. Документом може бути договір, довіреність, наказ, розпорядження, постанова. Одним із найважливіших реквізитів документу є підпис, зроблений особою, яка виступає суб'єктом правочину. Часто, з метою матеріальної наживи або встановлення чи скасування певних прав чи обов'язків, зловмисники підробляють документи, шляхом підробки підпису.

Підпис, начертання, яке позначає особу його виконавця, і яке виконується особою з метою посвідчення фактів, подій тощо. Підпис є почерковим накресленням, тому він наноситься графічними знаками – літерами